

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven twee dierenartsen maandelijks over ziekten in de melkveehouderij. Dierenarts Toon Meesters (rechts), van dierenartsenpraktijk Visdonk uit Roosendaal, en Jef Laureyns (links), verbonden aan de Universiteit Gent, wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziektebeeld tot behandeling.

Kromme voorpootjes

Behandeling afhankelijk van de ernst van de buiging

Een verontruste melkveehouder vroeg om te komen kijken naar een enkele dagen oud vaarskalpje dat niet goed kon staan. Bij lichamelijk onderzoek bleek het kalf fit. Biest en melk werden goed opgedronken. Als ze even stond dan steunde ze voor op de gebogen kogelgewrichten. Lang kon ze zo niet blijven staan en ze ging snel weer liggen. Zelfs liggend bleven de voorvoetjes strak naar achteren gebogen. De voorknieën en de ellebogen lieten zich goed strekken en buigen, maar dit was onmogelijk met de klauwtjes. De diagnose was duidelijk: te korte buigpezen.

Gezien de ernst van dit geval adviseerden we om te opereren. Lang wachten is niet aan te raden, want door het steunen en schuren op het gebogen kogelgewricht ontstaan nogal eens ontstoken huidbeschadigingen en een gipsverband wordt bij voorkeur over een intacte huid aangebracht.

Bij de operatie van dit kalf werden onder verdoving allereerst de oppervlakkige en

de diepe buigpees doorgesneden. Omdat de kogel nog onvoldoende gestrekt kon worden is ook de diepste pees nog doorgesneden, waarop het pootje wel volledig gestrekt kon worden. Daarna onderging het andere pootje dezelfde procedure. Beide pootjes kregen een gipsverband tot onder de voorknie. In deze gerekte toe-

stand groeit er weefsel dat de pezen verbindt. Na drie weken is het geheel sterk genoeg en is het gipsverband vervangen door een spalkverband. Later kon het kalf eindelijk op eigen benen staan.

*Toon Meesters,
dierenarts te Roosendaal*

De encyclopedie **Te korte buigpezen**

Aangeboren korte buigpezen zien we nogal eens bij het Belgisch-witblauw-rundvee, maar ook bij de typische melkrassen komt deze afwijking af en toe voor. De aandoening manifesteert zich meestal in de ondervoeten van de voorpootjes. Soms zijn de achterpootjes aangetast. Voor of

achter, te korte buigpezen komen meestal aan zowel het linker- als het rechterpootje voor. In de meeste gevallen betreft het de milde uitingsvorm, waarbij de klauwtjes nog op de bodem steunen. Deze vorm herstelt vaak spontaan binnen één tot twee weken doordat het kalf beweegt en loopt. Een ruim hok en injecties met vitamine E-selenium en B-vitamines ondersteunen het genezingsproces. Bij de wat meer heftige vorm biedt een spalkverband of in de gips zetten uitkomst. Na twee tot vier weken treedt herstel op en kan het kalf zelf zonder verband verder oefenen.

De ernstige vorm, waarbij het ondervoetje niet gestrekt kan worden, is het best te behandelen met een operatie binnen één tot twee weken na de geboorte. Soms gaat deze aangeboren afwijking samen met vergroeiingen in de gewrichten van de voorknie en/of hak. De vooruitzichten bij deze kalveren zijn ongunstig. De oorzaak van aangeboren kromme onderpootjes is niet exact bekend. Een erfelijke aanleg, maar ook een 'verkrampde ligging' in de baarmoeder zouden een rol spelen. Ook virale infecties en bepaalde plantengifstoffen hebben mogelijk invloed.

